

تحلیل و بررسی رادیکالی ساختار دربهای شهر تبریز در دوره ی قاجار

علیرضا حسینی صدر عضو هیات علمی دانشگاه محقق اردبیلی

چکیده

شهر تبریز با تاریخ بسیار کهن و آثار باستانی بیشمار خاستگاه آثار تاریخی معماری اسلامی و ایرانی می باشد. معماران سنتی از همان ابتدا نوع تزئینات و تناسب و اندازه را مشخص میکردند. در این مقاله سعی بر این است که به تبیین جایگاه درب در معماری و به لحاظ زیبایی شناسی فرم و ساختار بررسی و مورد کنکاش قرار گیرد و فرایند بررسی شامل استفاده از روش های هندسی انتقال اندازه ها و جستجوی یافتن سنجه مبنا برای تشخیص تناسب در درها، با هدف تعیین و مقایسه اندازه سنجه ها نسبت به یکدیگر بوده و یافته های حاضر با تحقیقات و تناسبات مرجع در هندسه ایرانی مقایسه شده است. این تناسب ویژه شامل نسبت های مشخصی است که بین نقوش و ابعاد آن درب و دربهای دیگر به کلی در تناسبات کل و جزء برقرار است. نتیجه مقایسه نشان میدهد که در هندسه و ساختار و اندازه درب ها و اجزاء آن در دوره قاجار با نظام هندسی خاصی که در هنر یونان و ایرانی به عنوان کادر طلایی می باشد ارتباط کاملی داشته و با مشاهده تحلیل رادیکالی آن میتوان دید که تناسبات متعدد طرح ها، تقسیم مثبت کل به قالب و ساختار و اجزاء آن از کادر اصلی استفاده شده است. این مقاله در صدد است تا مشخص سازد در طراحی ساختار هندسی درها دوره قاجار تناسبات مشخص به عنوان مبنا موجود بوده و به واسطه ی طراحی هر شاکله بر مبنای این تناسبات است. که هنرمند معمار این دوره قادر به کنترل و خلق زیبایی و ایجاد وحدتی یک پارچه شده اند.

واژه های کلیدی: قاجار، تبریز، معماری، درها، رادیکال

سواللت تحقیق: